

บทความประจำวัน วันนี้เสนอเรื่อง “เฮร์มานน์ เฮสเส ผู้เขียนความละมุนละไมของชีวิต”

เฮร์มานน์ เฮสเส (Hermann Hesse) เป็นนักเขียนชาวเยอรมัน หากท่านผู้ฟังชอบอ่านหนังสือเชิงปรัชญา จิตวิญญาณ และการพัฒนาตนเอง ย่อมคุ้นเคยกับชื่อนักเขียนท่านนี้ เฮสเสเป็นผู้อุทิศชีวิตให้กับการเขียนจบจนวาระสุดท้าย ซีกฟรีด อุนเซลด์ (Siegfried Unseld) กล่าวถึงเฮสเสในวันที่ไร้ลมหายใจว่า **“รูปลักษณ์ของเขาดูเหมือนภาพเหนือจริง นอนเหยียดยาวอย่างสงบ คล้ายคนหลับลึก ดูเหมือนคนที่บรรลุถึงจุดหมายปลายทางที่คาดหวัง”** ความอ่อนโยนเรียบง่ายของเฮสเสผลิดอกออกผลทำงานเขียนอันเป็นที่รักของผู้คนทั่วโลก

เฮสเส เป็นคนที่เติบโตมาด้วยความเชื่อทางศาสนาที่หลากหลาย นอกจากศาสนาคริสต์อันเป็นศาสนาหลักของผู้พ่อแล้ว เฮสเสยังเปิดรับหลายแนวคิดทั้งศาสนาพุทธ ศาสนาเต๋า และความคิดเชิงธรรมชาตินิยม อันส่งผลต่องานเขียนของเขาที่เต็มไปด้วยสีสันแห่งธรรมชาติบนความทุกข์ยากของชีวิต ในยุคเดียวกันนั้น ความคิดของเฮสเสไม่เป็นที่ยอมรับของผู้คนทั่วไปเนื่องจากไม่เป็นไปตามกระแสของแนวคิดชาตินิยมในช่วงสงครามโลก

นวนิยายเรื่อง **The Prodigy (1906) หรือ บทเรียน** กล่าวถึงเด็กน้อยผู้ขบถต่อระบบการศึกษา เพราะเห็นว่าการศึกษาคือสิ่งที่ผิดแผกไปจากสิ่งที่มนุษย์ควรดำเนินชีวิตตามหลักการของธรรมชาติ

นวนิยายเรื่อง **รอสฮัลด์ (1914)** ตั้งคำถามเรื่องชีวิตครอบครัวผ่านตัวละคร ‘โยฮันน์ เวกูร์’ จิตรกรผู้ทุ่มเทชีวิตให้ภาพเขียนจนละเลยความสัมพันธ์ส่วนตัวจนหมดสิ้น

นวนิยายเรื่อง **นาร์ซิสซัสกับโกลด์มุนด์ (1930)** กับตัวละครซึ่งมีนิสัยใจคอแตกต่างกัน คนหนึ่งเคร่งครัดกับปัญหาการศึกษา และคุณธรรม ส่วนอีกคนอ่อนไหว และแสวงหาประสบการณ์ผ่านการเดินทาง เฮสเสนำเสนอถึงการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นต้องประกอบไปด้วยทั้งระเบียบความรู้และอารมณ์ความรู้สึก

และนวนิยายที่โด่งดังที่สุดของเขากับ **สิทธารถะ (1922)** เล่าถึงการเดินทางของตัวละครชื่อ ‘สิทธารถะ’ ซึ่งออกค้นหาสัจธรรมในชีวิต และใช้พื้นที่หลังของเรื่องอยู่ในยุคเดียวกับพระพุทธเจ้า การเดินทางของสิทธารถะมาถึงบทสรุปว่าสัจธรรมที่เขาค้นหานั้น แท้จริงอยู่ที่ประสบการณ์ระหว่างทาง หาใช่ปลายทางแต่อย่างใด

จากนวนิยายที่ได้หยิบยกมา จะเห็นได้ว่างานของเฮร์มานน์ เฮสเส เป็นงานเชิงปรัชญาที่ทำให้ผู้อ่านได้ใคร่ครวญถึงชีวิตของตนว่าดำเนินไปเช่นใด หากเรามีความเข้มแข็งทางความรู้และความอ่อนไหวทางความรู้สึก เฮสเสนำผู้อ่านไปสัมผัสความละมุนละไมแห่งชีวิตที่อยู่ในตัวเราทั้งสิ้น

พ.ศ. 2489 เฮร์มานน์ เฮสเส ได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม เขายังคงเขียนหนังสือต่อไปจนสิ้นชีวิตในปี พ.ศ. 2505 อย่างสงบ ตลอดชีวิตเฮสเสไม่ได้แสวงหาสิ่งใด บางทีเขาอาจค้นพบสัจธรรมของตนเองแล้วก็เป็นที่เหมือนดังตัวละครสิทธารถะที่ค้นพบสัจธรรม ไม่มีใครรู้ว่าสัจธรรมนั้นถูกหรือผิด แต่สิทธารถะพบความสงบในใจของตนเอง

จบบทความประจำวัน เรื่อง “เฮร์มานน์ เฮสเส ผู้เขียนความละมุนละไมของชีวิต”

เรียบเรียงและนำเสนอโดย ชโลธร จรรยา

ท่านผู้ฟังที่สนใจบทความดังกล่าว สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย radiothailand.prd.go.th หรือติดต่อได้ที่ส่วนกระจายเสียงในประเทศ โทรศัพท์ 0 2277 3804 ในวันและเวลาราชการ

ที่มา

- <https://tomorn.co/2018/10/26/hesse/>

- <https://thepotential.org/playground/siddharatha/>

- <https://themomentum.co/something-between-hermann-hesse/>